

Vraag nr. 147
van 11 maart 2005
van de heer FELIX STRACKX

Schoolgebouwen – Energiefactuur

Door de steeds stijgende energieprijzen neemt de energiefactuur een alsmaar forsere hap uit het budget van de scholen. Vele schoolgebouwen zijn dan ook verouderd en slecht geïsoleerd, ontbreekt het aan dubbele beglazing, beschikken nog niet over hoogrendementsketels en dergelijke.

Omdat een vervanging door nieuwbouw of verbouwing van alle oude schoolgebouwen nog niet voor morgen zal zijn, rijst de vraag of er geen andere methoden te vinden zijn om de energiefactuur van de scholen te verminderen. Een lagere prijs bedingen bij de energieleveranciers is daar één van.

Nu er de laatste tijd stemmen opgaan om een aanbesteding uit te schrijven voor medicijnen, waarom zou dan niet overwogen kunnen worden hetzelfde te doen voor de levering van energie aan de scholen? Wanneer bijvoorbeeld het Gemeenschapsonderwijs een aanbesteding zou uitschrijven voor de levering van elektriciteit, gas en stookolie aan al haar scholen, zou de energiefactuur een flink stuk naar beneden kunnen.

1. Op hoeveel wordt de energiefactuur van het Vlaamse onderwijs geraamd?
2. Bestaan er voor scholen speciale aanmoedigingspremies voor het aanbrengen van isolatie, dubbele beglazing of het installeren van een hoogrendementsketel?
3. Heeft de minister reeds overwogen om een centrale aanbesteding te organiseren voor de levering van energie aan de scholen?

Antwoord

Door de steeds stijgende energieprijzen neemt de energiefactuur een alsmaar forsere hap uit het budget van de scholen. Vele schoolgebouwen zijn dan ook verouderd en slecht geïsoleerd, ontbreekt het aan dubbele beglazing, beschikken nog niet over hoogrendementsketels en dergelijke.

Omdat een vervanging door nieuwbouw of verbouwing van alle oude schoolgebouwen nog niet voor morgen zal zijn, rijst de vraag of er geen andere

methoden te vinden zijn om de energiefactuur van de scholen te verminderen. Een lagere prijs bedingen bij de energieleveranciers is daar één van.

1. Er bestaat geen energiefactuur van het Vlaamse onderwijs. De scholen moeten hierover geen mededeling doen aan het departement Onderwijs. Ze zijn wel verplicht een document in te dienen waarop ze de aanwending van hun werkmiddelen verantwoorden, maar dit geeft geen volledig beeld. Dit betreft enkel de aanwending van de middelen van de overheid en zegt bijvoorbeeld niets over de aanwending van eigen middelen die gebruikt worden om de energiefactuur te betalen.
2. Vanaf 2003 zijn de Vlaamse netbeheerders van elektriciteitsnetten verplicht om een aantal energiebesparende maatregelen financieel te ondersteunen. Iedere netbeheerder mag zelf kiezen welke acties hij wil uitvoeren. Dat laat de netbeheerder toe om eigen accenten te leggen. In totaal zijn een twaalfstal acties van start gegaan op 1 januari 2003, gaande van het stimuleren van het plaatsen van dakisolatie en het investeren in energiezuinige verwarmingsinstallaties tot de installatie van een zonneboiler of fotovoltatische panelen.

Het Vlaams Gewest biedt een aantal financiële steunmaatregelen die betrekking hebben op rationeel energiegebruik en hernieuwbare energiebronnen.

Sommige van deze financiële steunmaatregelen van het Vlaams Gewest worden aangevuld met bijdragen van de elektriciteits- en aardgas-intercommunes of de gemeenten. Er zijn ook enkele steunmaatregelen van de federale overheid.

Er kan in deze context nog verwezen worden naar het antwoord op de vraag nr. 125 van de heer Jef Tavernier.

*Het Vlaamse Gewest voert vanaf 1 januari 2006 een **energieprestatieregelgeving** in en vervangt hiermee de bestaande isolatieregelgeving, dit alles in uitvoering van de Europese Commissie die begin 2003 een richtlijn heeft gepubliceerd die de lidstaten **verplicht** om tegen 4 januari 2006 initiatieven te nemen zodat de energieprestaties van gebouwen verbeteren.*

*Het besluit legt **eisenniveaus voor thermische isolatie** en energieprestatie op aan **nieuwe gebouwen en aan te renoveren bestaande gebouwen**, waarvoor vanaf 1 januari 2006 een stedenbouwkundige vergunning wordt aangevraagd.*

Omdat naast het behalen van een goed energieprestatieniveau en een goed isolatieniveau ook de binnenluchtkwaliteit belangrijk is, worden minimale ventilatievoorzieningen vereist.

*In het kader van energiebesparing heeft het echter geen zin om allerlei technologische hoogstandjes en normen toe te passen indien er niet is nagedacht over de context waarin deze maatregelen zullen functioneren, **bijvoorbeeld in een schoolgebouw waarin leerlingen en leerkrachten ook niet worden aangemoedigd om bewuster met energie om te gaan.***

*De **ligging van het schoolgebouw en de oriëntatie** is hierbij bepalend voor het gebruik van duurzame energie, bijvoorbeeld het gebruik van zonnewarmte in het stookseizoen of juist het vermijden ervan buiten het stookseizoen. Gevels kunnen best niet te strak of te glad worden ontworpen aangezien dit nadelig kan zijn voor het binnenklimaat.*

*Het **besparen op energie en water** is zowel vanuit economisch als ecologisch gezichtspunt altijd de beste optie. Een goede isolatie kan tegenwoordig een aangename temperatuur garanderen met een minimum aan verwarming. De meerkost die het aanbrengen van isolatie met zich meebrengt kan dan worden terugverdiend door een reductie van de verwarmingskosten.*

Andere mogelijke energie- en waterbesparende ingrepen bestaan uit waterbesparende spoelbakken aan de toiletten, zelfsluitende kranen, het aanbrengen van zonnewering, warmteterugwinning, installatie van een zonneboiler, spaarkoppen in de douches, gebruik van verbeterd dubbel glas, opvang en gebruik van regenwater, decentralisatie van warmwaterproductie en isolatie van de leidingen, spaarlampen en ontladingslampen, de installatie van een energiezuinige verwarmingsketel of de installatie van een systeem dat gebruik maakt van warmtekrachtkoppeling (voor grote gebouwen).

Ook het gebruik van hernieuwbare energiebronnen biedt mogelijkheden, bijvoorbeeld fotovoltai-

sche panelen of het gebruik van windenergie door aansluiting aan windpark

Maatregelen met het oog op energiebesparing kunnen via de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs (DIGO) gesubsidieerd worden. Deze maatregelen worden gecatalogeerd onder de zogenaamde geschiktmakingswerken.

De subsidies voor geschiktmakingswerken bestaan erin de functionaliteit en het rendement van de installaties en de uitrusting te verbeteren, alsook het comfort en de hygiëne van de lokalen (zoals maatregelen met het oog op de energiebesparing, water- en winddichting, akoestische isolatie).

Voorbeelden van dergelijke geschiktmakingswerken zijn het vervangen van stookketels, werken aan de CV, nieuwe of vernieuwde beglazing en isolatie.

Subsidies voor geschiktmakingswerken kunnen verkregen worden via een gewone procedure of via een verkorte procedure voorzover de werken de subsidiabele kostprijs van 1.25 000 euro (excl. BTW) niet overschrijden.

Om zijn opdracht te kunnen vervullen, ontvangt de DIGO jaarlijks machtigingen van de Vlaamse Regering. Dat deze middelen ontoereikend zijn om aan de grote vraag naar infrastructuur aanvragen te voldoen is algemeen en al langer bekend.

3. Het komt mij niet toe om over te gaan tot een centrale aanbesteding voor de levering van energie aan de scholen. Dit is een bevoegdheid waarover de scholen autonoom kunnen beslissen. Als zij dit wensen, kunnen zij hierover onderling, of met hun koepel of binnen hun scholengemeenschap afspraken maken om bijvoorbeeld een soort "raamcontract" voor het leveren van energie af te spreken met de leveranciers.